Zahájení očkování kojence

Očkování je jedním ze způsobů, jak se imunitní systém těla učí bránit infekčním nemocem. Jde o velmi efektivní způsob, který zajišťuje dlouhodobou ochranu před danou nemocí. Nemoci, proti kterým se očkuje jsou původu virového i bakteriálního.
Očkovací látky jsou v dnešní době bezpečné.
Imunizace se zahajuje u kojenců, typicky mezi 9-12. týdnem věku. Jejich imunitní systém je na to již plně připraven.
Bližší informace k jednotlivým očkováním naleznete zde: https://vakcinace.eu/informace-o-ockovani

O kterém očkování je potřeba přemýšlet před zahájením imunizace malého kojence?
Zde je přehled:

Hexavakcína: jedno ze 2 povinných očkování, chrání proti 6 nemocem – záškrt, tetanus, černý kašel(již několik let je nejdůležitější složka), žloutenka B, infekce baktérií Haemophillus influenzae a proti dětské obrně. Jde o neživou vakcínu. Očkuje se ve schématu 2+1(typicky ve 2. a 4. měsíci a v roce věku). U nezralých dětí pak 3+1(2., 3., 4. měsíc a v roce).

Rotaviry: očkování proti nejagresivnějšímu virovému původci průjmů kojenců i starších dětí. Typicky postihuje děti v zimních měsících. Nejsou zřídkavé těžké průběhy s nutností hospitalizace v nemocnici. Očkování je doporučeno pro děti od 6. týdne života. Očkuje se podáním živé očkovací látky do úst dítěte ve 3 dávkách s odstupem 1 měsíce. Vhodné očkovat děti do 6 měsíců věku, později nelze. Funguje dle výsledků studií velmi dobře až do školního věku.

Pneumokok: velmi častý patogen kojenců a dětí předškolního věku. Způsobuje záněty středního ucha, plic, zápaly mozkových blan, otravy krve. Očkování chrání proti nejčastějším kmenům tohoto mikroba. Je částečně hrazen s doplatkem. Počet dávek u donošených dětí je 2+1(typicky 2. a 4. měsíc a v roce věku) u vakcíny Vaxneuvance(15 typů pneumokoka) a nebo 3+1(typicky 2.,3. a 4. měsíc) u vakcíny Prevenar20

Meningokoková infekce: je způsobená baktérií Neiseria meningitis.
Asi ¼ dětí je jejím nosičem. Pro nositele není nebezpečná. Pro ostatní v okolí naopak ano. Nejrizikovější je pro kojence mezi 4. - 12. měsícem věku a pak pro dospívající. Může vyvolat těžký zánět mozkových blan, či otravu krve, které i přes rychlou léčbu mohou skončit smrtí během několika hodin. Existuje několik tipů této baktérie – A, B, C, W, Y. Zdaleka nejčastější je typ B a C. Proti typu B je očkovací látka Bexsero, dostupná pro děti od věku 2 měsíců. **Jedině před tímto očkováním se preventivně v den aplikace podává Paralen čípek.** První dávku podat ideálně před očkováním, další za 6 a 12 hodin a ukončit. Je to pro častý vedlejší účinek tohoto očkování – horečka v den aplikace. Pokud čípek podáte, horečce předejdete. Očkování je zdarma. Schéma 2+1, viz. jako očkování výše. Proti typu C (a také typu A, W, Y) je očkování v druhém roce života očkovací látkou Nimenrix také zdarma. Podává se 1 dávka.

Jak se očkování aplikuje?
U kojence buď injekčně do stehen nebo z malé lahvičky do úst (rotaviry). U větších dětí pak do ramene.

Podávat současně?
Již víme, že očkování vybranými vakcínami je pro kojence bezpečné. Je dobré podávat očkování současně?
Ano. Na základě studií s těmito vakcínami na dětech v Evropě bylo potvrzeno, že při podání 2 či více vakcín současně nestoupá riziko frekvence nežádoucí reakce ani její tíže. Tedy není ani častější, ani silnější.

Kdy se neočkuje?
Kontraindikací očkování je: alergická reakce po předchozím podání vakcíny, akutní horečnaté onemocnění a přecitlivělost na některou ze složek vakcíny.

Navrhované schéma vakcinace kojence:
9. týden – rotavity + hexavakcína + pneumokok
12. týden – rotaviry, meningokok B
4. měsíc – rotaviry + hexavakcína + pneumokok
5.-6. měsíc – meningokok B
Lze dle vaší žádosti samozřejmě i rozdělit.

Co si před očkováním připravit?
Je dobré mít doma připraven Paralen 100 mg čípky a v případě horečky či plačtivé epizody po očkování podat.
(pro děti nad 7 kg 1 čípek, při váze do 7 kg ½ čípku – rozstřihnout ještě v obalu, zavést do konečníku a posunout teploměrem/rektální rourkou 2-3 cm za svěrač, jinak jej kojenec snadno vytlačí před vstřebáním).
Preventivně se podává pouze u očkování proti meningokokům. V ostatních případech jen při výskytu horečky.

Jaké jsou tedy nejčastější vedlejší účinky?
Nejčastěji mrzutost či naopak spavost, plačtivost, obraz lehkého „nachlazení" (není třeba léčit) a horečka – viz výše. Zarudnutí a zduření v místě aplikace. Změna charakteru barvy a konzistence stolice(po očkování proti rotavirům).
Bližší informace najdete v jednotlivých příbalových informacích k vakcínám
zde: https://vakcinace.eu/informace-o-ockovani

Máte o očkování pochybnosti, bojíte se?
Čtěte zde:
https://vakcinace.eu/informace-o-ockovani/otazky-a-odpovedi-red

Jak se tedy na očkování připravit?
1. připravit od teploty Paralen(preventivně aplikovat předem u očkování proti meningokokům B)
2. přečíst si příbalové informace - viz výše
3. přijít do ordinace s očkovacím průkazem

Aktuální ceník očkovacích látek a doplatků naleznete na našich stránkách zde:
https://pediatriepetrvald.cz/index.php/prakticke-info/cenik

Máte ještě dotazy?
Kontaktujte nás.

V Petřvaldě, dne 10.5.2024 (aktualizováno 9.9.2026) MUDr. Tomáš Skýba